



## CRITERIS D'AVALUACIÓ 3r ESO

### 1. INTRODUCCIÓ

#### 1.1. Normativa

Aquests criteris són la concreció del que estableixen els dos documents següents:

- ◆ **DECRET 187/2015, de 25 d'agost, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria** i
- ◆ *Ordre EDU/295/2008, de 13 de juny, per la qual es determinen el procediment i els documents i requisits formals del procés d'avaluació a l'educació secundària obligatòria. Modificada per l'Ordre ENS/56/2012, de 8 de març.*

#### 1.2. Revisió dels criteris

Aquests criteris es revisaran en començar el curs acadèmic, abans que comencin les classes lectives.

#### 1.3. Difusió

En començar el curs acadèmic el tutor/a explicarà als alumnes el procediment d'avaluació i cada professor explicarà els criteris d'avaluació de la matèria que imparteix. Així mateix, les famílies podran consultar-los al lloc web de l'Institut Escola.

### 2. AVALUACIÓ INICIAL

Durant els primers dies del curs i en cada una de les matèries els alumnes faran una prova d'avaluació inicial per determinar els seus coneixements previs. Els resultats d'aquesta prova d'avaluació inicial serviran per veure l'evolució posterior de l'alumne però no es tindran en compte a l'hora de determinar la nota de la primera avaluació.

### 3. DESENVOLUPAMENT DEL PROCEDIMENT D'AVALUACIÓ

#### 3.1. Actitud de l'alumne

**3.1.1.** Les matèries d'Educació Física, Música, Visuals i Plàstica i Religió compten amb 30% en procediments i 70% en assoliment de les competències. Per la resta de matèries, en la nota de cada avaluació, l'actitud té un pes d'un 10%. El percentatge restant correspondrà als continguts propis de la matèria, especificats per cada una en els criteris de qualificació que cada professor explicarà a l'alumnat.

La qualificació del curs es calcularà fent la mitjana aritmètica o ponderada de les tres avaluacions. En cas de suspendre'n alguna, s'haurà de recuperar a juny. Si en l'avaluació final ordinària se suspèn alguna de les avaluacions, l'alumne/a haurà de presentar-se a l'avaluació extraordinària de setembre de tot el curs. Per



poder-s'ho preparar se li lliurarà una feina, que serà obligatòria i comptarà en la qualificació final de l'avaluació extraordinària.

**3.1.2.** A l'hora d'assignar una nota actitudinal es tindrà en compte:

- Ser puntual i no tenir absències injustificades a classe.
- Portar el material necessari a la classe, tant el d'ús freqüent com esporàdic.
- Seguir el ritme de la classe i les indicacions del professorat.
- Participar de manera activa i positiva en el ritme de la classe.
- Fer els deures que mani el professorat.
- Demanar el torn de paraula per no interrompre els companys i el professor/a, i respectar l'opinió d'altri.
- Estar correctament assegut i no aixecar-se sense demanar permís.
- No menjar a l'aula, ni xiclet ni entrepans.

Al cap i a la fi, respectar les normes de convivència recollides a les NOFC (Normes d'Organització i Funcionament del Centre).

### **3.1.3. Criteris ortogràfics**

Per tal de millorar l'ortografia dels alumnes tots els professors tindran en compte les errades ortogràfiques a l'hora de fer les correccions dels exàmens, dossiers o treballs. Excepte en les àrees de llengua, que segueixen uns criteris propis, es descomptarà 0,1 punts per cada errada i 0,05 punts per cada accent, fins a un màxim d'un punt i mig.

## **3.2. Qualificacions de cada avaluació**

Cada professor avaluarà els alumnes seguint els criteris que s'especifiquen a l'apartat 4 d'aquest document. Els mètodes d'avaluació que utilitza el professorat són diversos: exàmens escrits i orals, treballs individuals i en grups, treball diari a l'aula, deures, presentació de dossiers i treball en projectes, entre d'altres. El 90% de la nota de cada assignatura (el 70% o 75% en alguns casos) s'obté tenint en compte tots aquests paràmetres, sempre segons la particularitat que cadascuna d'elles pugui tenir.

Els alumnes que són atesos per diversos professors tindran una qualificació consensuada entre els diferents professors implicats.

Els alumnes que cursen amb un PI (Pla Individualitzat) tenen uns criteris d'avaluació específics i adaptats a cada un d'ells, que es recullen en el document del Pla Individualitzat.



### **3.3. Qualificació del curs**

Es calcularà fent la mitjana aritmètica o ponderada de les notes de cada avaluació. Els alumnes suspesos i els que vulguin pujar nota de les diverses assignatures hauran d'anar a l'examen de recuperació o el de millora de juny, en les dates que s'estableixin a l'efecte. Es pot donar el cas que els alumnes de Ciències, tinguin una part de Biologia o de Física i Química aprovada i l'altra suspesa, en aquest cas la recuperació de juny serà només de la part suspesa. Els alumnes que continuïn suspesos hauran d'anar a l'examen de recuperació de setembre.

En algunes matèries, un requisit indispensable per poder presentar-se a l'examen per millorar la nota serà que els alumnes lliurin totes les activitats, dossiers, etc. que se'ls hagin demanat durant el curs. Els exàmens de millora tindran un nivell significativament més alt que els fets durant el curs.

A l'hora de determinar la qualificació final del curs (posterior a l'examen de juny si és el cas) es tindrà en compte el següent:

- ◆ Els alumnes que ja estaven aprovats abans de la data de l'examen de juny i no han fet l'examen per millorar nota conservaran la nota de curs que ja tenien.
- ◆ Per la resta d'alumnes (tant els que han fet examen de recuperació com de millora) la qualificació final de curs serà la major entre:
  - La nota de curs prèvia a l'examen de juny.
  - La nota de l'examen de recuperació o millora.

### **3.4. Recuperacions de setembre**

La prova de recuperació de setembre consistirà en la superació d'una activitat que tindrà dues parts: la realització d'un examen i el lliurament d'un treball amb exercicis de repàs del curs. El lliurament del treball serà condició indispensable per superar la matèria, comptarà un 20% de la nota final i s'haurà de lliurar el mateix dia de la prova.

La prova de recuperació de Visual i Plàstica consistirà en la presentació d'un dossier proposat pel professor.

La qualificació final del curs dels alumnes que s'han presentat a la convocatòria extraordinària de setembre serà la major d'aquestes dues:

- ◆ La nota de curs de juny.
- ◆ La qualificació de la recuperació de setembre.

### **3.5. Pas de curs**

Un alumne/a pot promocionar de curs si té, com a molt, dues matèries suspeses, sempre que no siguin simultàniament dues de les següents: llengua catalana i literatura, llengua castellana i literatura i matemàtiques. En aquest cas les haurà de recuperar en el transcurs del curs següent amb la realització d'una prova durant la segona avaluació del



**Institut - Escola 3 d'Abril**

Móra la Nova

Curs 2016-2017

curs. Per altra banda, sempre que ho cregui oportú, el professor/a podrà demanar la realització i lliurament d'un treball que s'haurà d'entregar el mateix dia de l'examen de recuperació.

Algunes matèries són acumulatives en els quatre cursos de la ESO. Per això l'aprovació d'una matèria tenint suspesa la mateixa matèria d'un curs anterior suposarà l'automàtica aprovació del curs anterior. Això és així en els casos de les tres llengües (catalana, castellana i anglesa) com en les matemàtiques.

La resta de matèries s'hauran d'aprovar en cada curs.

En cas que un alumne continuï tenint la matèria suspesa continuarà tenint la possibilitat de recuperar-la durant els següents cursos fins que l'aprovi.



## **4. CRITERIS D'AVUACIÓ PER MATÈRIES**

### **4.1. LENGUA I LITERATURA (CATALANA I CASTELLANA)**

**En acabar el curs l'alumne ha de ser capaç de:**

#### **Dimensió comprensió lectora**

1. Aplicar estratègies de lectura comprensiva i crítica de gèneres de text narratiu, descriptiu, conversacionals, predictius, persuasiu, instructiu, expositiu, argumentatiu, periodístic i publicitari.
2. Llegir, comprendre, interpretar i valorar textos escrits propis de la vida quotidiana, de les relacions socials, de la vida acadèmica i dels mitjans de comunicació, captant el sentit global, identificant la informació rellevant, extraient informacions concretes, fent inferències, determinant l'actitud del parlant, i valorar alguns aspectes de la seva forma i el seu contingut.
3. Identificar, contrastar i seleccionar, de fonts d'informació fiables, els coneixements que s'obtinguin de les biblioteques o de qualsevol altra font d'informació impresa en paper o digital, integrant-los en un procés d'aprenentatge continu.
4. Emprar la reflexió gramatical a nivell de la frase i del text per resoldre problemes de comprensió de textos escrits i multimèdia, i per revisar progressivament autònoma els textos propis i aliens.

#### **Dimensió expressió escrita**

5. Aplicar progressivament les estratègies necessàries per produir textos adequats, coherents i cohesionats: planificant, textualitzant, revisant i reescriuint, i integrant la reflexió ortogràfica i gramatical en la pràctica i ús de l'escriptura.
6. Escriure textos en relació amb l'àmbit d'ús de la vida quotidiana, de les relacions socials, de la vida acadèmica i dels mitjans de comunicació, i en relació amb la finalitat que persegueixen (narratiu, descriptiu, conversacionals, predictius, persuasiu, instructiu, expositiu, argumentatiu, periodístic i publicitari), seguint models.
7. Construir el propi entorn personal d'aprenentatge (EPA) i fer ús dels dossiers personals d'aprenentatge o portafolis digitals per a la gestió de la informació i el progrés de l'aprenentatge.

#### **Dimensió comunicació oral**

8. Comprendre, interpretar i valorar textos orals propis de la vida quotidiana, de les relacions socials, de la vida acadèmica i dels mitjans de comunicació, de qualsevol gènere de text estudiat, captant el sentit global, identificant la informació rellevant, extraient informacions concretes, realitzant inferències i determinant l'actitud del parlant.



9. Reconèixer, interpretar i avaluar progressivament la claredat expositiva, l'adequació, coherència i cohesió del contingut de les produccions orals pròpies i alienes, així com els aspectes prosòdics i els elements no verbals (gestos, moviments, mirada...).
10. Aprendre a parlar en públic, en situacions formals i informals, de manera individual o en grup, aplicant estratègies de planificació, textualització i avaluació de l'ús oral de la llengua, per a discursos relacionats amb la vida quotidiana, les relacions socials, la vida acadèmica i els mitjans de comunicació, i per a gèneres de text narratius, descriptius, conversacionals, predictius, persuasius, instructius, expositius, argumentatius, periodístics i publicitaris.
11. Participar en debats i col·loquis ajustant progressivament a les normes que els regulen per a l'intercanvi comunicatiu: coherència, cohesió, correcció, adequació.
12. Emprar la reflexió gramatical a nivell de la frase i del text per resoldre problemes de comprensió i expressió de textos orals i multimèdia, i per compondre i revisar progressivament autònoma els textos propis i aliens.

### **Dimensió literària**

13. Llegir i comprendre, de forma progressivament autònoma, obres literàries de la literatura catalana, castellana i universal de tots els temps i de la literatura juvenil, properes als propis gustos i aficions, mostrant interès per la lectura.
14. Llegir, comprendre interpretar i comentar textos literaris representatius de la literatura de l'època (literatures catalana i castellana: segles XV i XVII), reconeixent la intenció de l'autor, relacionant el seu contingut i la seva forma amb els contextos socioculturals i literaris de l'època, identificant el gènere, el tema, reconeixent la evolució d'alguns tòpics i formes literàries, i expressant aquesta relació amb judicis personals raonats.
15. Redactar textos personals d'intenció literària, a partir de models de l'època (literatures catalana i castellana segles XVI i XVII), seguint les convencions del gènere, des d'una perspectiva lúdica i creativa.
16. Consultar i citar adequadament fonts d'informació variades, per realitzar un treball acadèmic en suport paper o digital sobre un tema del currículum de literatura, adoptant un punt de vista crític i personal i utilitzant les tecnologies de la informació.
17. Emprar la reflexió gramatical a nivell de la frase i del text per resoldre problemes de comprensió i expressió de textos literaris, i per compondre i revisar progressivament autònoma els textos propis i aliens.

### **Dimensió actitudinal i plurilingüe**

18. Valorar la importància de la lectura i l'escriptura com a eines d'adquisició dels aprenentatges i com a estímul del desenvolupament personal.
19. Valorar la llengua oral com a instrument d'aprenentatge, com a mitjà per



transmetre coneixements, idees i sentiments i com a eina per a l'aprenentatge col·laboratiu i la regulació de la conducta.

20. Reconèixer, conèixer, respectar i valorar la diversitat lingüística d'Europa i del món.
21. Conèixer i emprar els sistemes de comunicació digitals sincrònics o asincrònics, atenent a la direccionalitat de la informació, a l'abast del sistema comunicatiu, al canal comunicatiu i al tipus de dispositiu que s'utilitza, i tenir cura dels aspectes que afecten a la identitat digital pròpia i aliena.

## **4.2. LLENGUA ESTRANGERA: ANGLÈS**

En acabar el curs, l'alumne ha de ser capaç de:

### **Dimensió comunicació oral**

1. Captar el sentit global de textos orals diversos, a partir de la identificació de la informació rellevant, l'extracció d'informacions concretes, la realització d'inferències, la determinació de l'actitud i del propòsit del parlant, sobre fets de la vida quotidiana i acadèmica.
2. Llegir expressivament textos diversos, amb l'entonació adequada i amb pronunciació entenedora.
3. Fer preguntes, descripcions i breus narracions d'accions i esdeveniments en passat, present i futur. Comunicar sentiments.
4. Iniciar i mantenir converses semiformals i informals sobre temes/situacions conegudes que contenen algun element imprevisible.
5. Parlar en públic, mitjançant breus discursos relacionats amb l'àmbit acadèmic i social, intercanviar informació personal i acadèmica en situacions semiformals o informals, fer raonaments i participar en discussions.

### **Dimensió comprensió lectora**

6. Comprendre i interpretar la informació general i específica de missatges i documents adaptats, escrits i digitals, de tipus de text diversos, sobre temes d'interès dels àmbits personal i acadèmic.
7. Conèixer i aplicar les estratègies més adequades per a la comprensió del text, la informació essencial, els punts i idees principals o els detalls rellevants del text. Deducir el significat de paraules/frases desconegudes a partir del context, i extreure informacions concretes (incloses opinions) per resoldre tasques.
8. Utilitzar recursos TAC per a la cerca, organització i presentació d'informació.

### **Dimensió expressió escrita**

9. A partir d'una adequada planificació i posterior revisió, redactar textos semiformals i informals, tenint cura de l'adequació, la coherència i la cohesió, i atenent al propòsit, destinatari i context.



10. Redactar textos creatius basats en les pròpies experiències i en situacions simulades.
11. Utilitzar els recursos digitals de forma progressivament autònoma per buscar informació, produir textos, processar i enriquir informació de forma creativa. Enviar i rebre missatges digitals, per establir relacions personals, internes i externes.

### **Dimensió literària**

12. Escoltar, llegir i comprendre, de forma guiada, fragments adaptats d'obres literàries en llengua estrangera de complexitat lingüística moderada, properes als propis gustos i aficions.
13. Comprendre textos amb valor estètic o expressiu.
14. Redactar textos d'intenció literària a partir de models.

## **4.3. MATEMÀTIQUES**

**En acabar el curs l'alumne ha de ser capaç de:**

### **Dimensió resolució de problemes**

1. Resoldre problemes de la vida quotidiana, d'altres matèries i de les pròpies matemàtiques utilitzant diferents tipus de nombres (racionals), símbols i mètodes algebraics (equacions de 1r i 2n grau i sistemes d'equacions), i avaluar altres mètodes de resolució possibles, com per exemple l'assaig error o bé el càlcul numèric amb mitjans tecnològics.
2. Resoldre situacions en què cal identificar relacions quantitatives i determinar el tipus de funció (lineal o de proporcionalitat inversa) que pot modelitzar-les. També aproximar i interpretar taxes de variació a partir d'una gràfica, de dades numèriques o mitjançant l'estudi dels coeficients de l'expressió algebraica.
3. Estimar, mesurar i calcular longituds, àrees i volums d'espais i objectes amb una precisió adequada a la situació plantejada i comprendre els processos de mesura, expressant el resultat de l'estimació o el càlcul en la unitat de mesura més adequada.
4. Obtenir mesures indirectes en la resolució de problemes d'àmbits diversos, utilitzant la proporcionalitat geomètrica i les transformacions geomètriques, i relacionar-ho amb els mitjans tecnològics que actualment s'utilitzen per fer mesures indirectes.
5. Elaborar estudis estadístics i interpretar taules i gràfics estadístics, així com els paràmetres estadístics més usats (mesures de centralització i dispersió) i valorar qualitativament la representativitat de les mostres utilitzades.
6. Resoldre diferents situacions i problemes de context natural, social i cultural en què cal aplicar els conceptes i tècniques del càlcul de probabilitats, arribant a successos compostos en casos senzills.





### **Dimensió raonament i prova**

7. Planificar i utilitzar processos de raonament i estratègies de resolució de problemes, com la realització de conjetures, la seva justificació i generalització, així com la comprovació, el tempteig i el contrast amb diverses formes de raonament al llarg de la història de les matemàtiques.
8. Analitzar i avaluar les estratègies i el pensament matemàtic propi i dels altres, a través del treball per parelles, en grup o bé la posada en comú amb tota la classe.

### **Dimensió connexions**

9. Utilitzar models geomètrics per facilitar la comprensió de conceptes i propietats d'altres blocs de les matemàtiques (per exemple, numèrics i algèbrics) i per a la resolució de problemes en contextos d'altres disciplines. També usar altres relacions entre diverses parts de les matemàtiques que afavoreixin l'anàlisi de situacions i el raonament.
10. Reconèixer models numèrics (racionals i successions numèriques), funcionals (lineals i de proporcionalitat inversa), geomètrics (proporcionalitat geomètrica i transformacions geomètriques), estadístics i situacions aleatòries en contextos no necessàriament matemàtics o en d'altres matèries i utilitzar les seves característiques i propietats per resoldre situacions que apareixen en treballs realitzats des de la pròpia àrea o de manera interdisciplinària.

### **Dimensió comunicació i representació**

11. Expressar verbalment i per escrit, amb precisió, raonaments, relacions quantitatives i informacions que incorporin elements matemàtics, simbòlics o gràfics, valorant la utilitat del llenguatge matemàtic i la seva evolució al llarg de la història.
12. Seleccionar i usar tecnologies diverses per gestionar i mostrar informació, i visualitzar i estructurar idees o processos matemàtics.

### **4.4. TECNOLOGIA**

1. Utilitzar fulls de càlcul per estimar el cost dels projectes desenvolupats i dissenyar-ne el pla de comercialització, així com valorar-ne la sostenibilitat.
2. Construir un objecte establint un pla de treball organitzat que permeti arribar a una solució correcta tenint en compte criteris d'estalvi de recursos i respecte pel medi ambient, tot seguint les normes de seguretat de treball amb eines i materials.
3. Utilitzar correctament la simbologia i el llenguatge tècnic.
4. Realitzar presentacions que integrin eines digitals i programari específic.
5. Definir els diferents tipus d'estructures i identificar-les en objectes d'ús quotidià,

indicant els tipus d'esforços a què estan sotmeses.

6. Emprar simuladors per analitzar l'estabilitat d'estructures simples i analitzar els esforços a què estan sotmeses.
7. Dissenyar i construir estructures que formin part d'un projecte tecnològic, tenint en compte aspectes dels materials: rigidesa, lleugeresa, flexibilitat.
8. Reconèixer la font i el tipus d'energia que permet el funcionament de diferents màquines. Cercar estratègies d'estalvi energètic.
9. Comprendre i descriure el funcionament i l'aplicació dels diferents mecanismes de transmissió i transformació del moviment a partir de l'anàlisi i l'observació d'aquests mecanismes en diferents màquines.
10. Dissenyar, construir i simular sistemes de mecanismes que realitzen una funció determinada dins d'un projecte tecnològic.
11. Analitzar mecanismes i sistemes de mecanismes mitjançant l'ús de simuladors digitals.
12. Conèixer el funcionament bàsic dels principals tipus de comunicació a distància i reflexionar sobre el seu ús i abús.
13. Analitzar l'impacte de l'electrònica en l'evolució dels sistemes de comunicació.
14. Definir i identificar els diferents components d'un programa informàtic.
15. Dissenyar programes informàtics simples aplicables a necessitats concretes del seu entorn immediat.
16. Realitzar programes informàtics simples aplicant estructures de programació que incloguin operadors, estructures condicionals i estructures de repetició.

#### **4.5. BIOLOGIA I GEOLOGIA**

1. Elaborar conclusions en funció de les evidències recollides en un procés de recerca, identificar els supòsits que s'han assumit en deduir-les, i argumentar-les.
2. Argumentar el punt de vista propi sobre temes sociocientífics controvertits a partir de llegir críticament documents sobre recerques fetes per altres per poder valorar els procediments i les raons aportades.
3. Interpretar el funcionament del cos humà des d'una visió sistèmica, reconeixent les relacions entre els diferents aparells i sistemes.
4. Explicar els processos que es donen en la funció de nutrició, relacionant-los amb els aparells i sistemes corresponents, amb l'intercanvi de matèria i energia amb el medi i amb la funció de cada nutrient.
5. Justificar la importància de l'alimentació equilibrada fent referència a la necessitat de nutrients de les cèl·lules i la relació de les dietes amb la salut, mitjançant exemples pràctics.
6. Diferenciar malalties infeccioses i no infeccioses i explicar-ne les causes, la prevenció i el tractament de les més comunes.



7. Valorar la importància del funcionament correcte dels sistemes nerviós, endocrí i immunitari per a l'equilibri del cos, relacionant-ho amb la capacitat de les persones de captar i respondre als estímuls del medi.
8. Descriure els processos implicats en la funció de relació identificant els òrgans i les estructures que participen en cada procés.
9. Relacionar el funcionament dels ossos i els músculs amb els factors de risc que poden afectar l'aparell locomotor.
10. Explicar el funcionament dels òrgans sexuals, relacionar el cicle menstrual amb l'ovulació i el període fèrtil, i valorar l'eficàcia dels mètodes per controlar la natalitat. Diferenciar entre mètodes anticonceptius i mètodes de prevenció de les malalties de transmissió sexual.
11. Utilitzar arguments relacionats amb el funcionament del cos humà per justificar el risc del tabac, l'alcohol i altres drogues. Valorar la importància de la higiene personal i els hàbits saludables com l'alimentació variada i equilibrada, l'exercici físic i el descans per al benestar i el bon desenvolupament personal.
12. Identificar el paper dels productors en els ecosistemes com a reguladors de l'energia disponible per a tots els altres nivells tròfics a partir de l'anàlisi d'una situació problema. Justificar la funció dels components biòtics i abiòtics d'un ecosistema proper i valorar la seva diversitat.
13. Identificar i valorar alguns riscos derivats dels processos geològics interns i externs i la seva relació amb algunes activitats humanes.
14. Cercar informació, avaluar-la críticament i prendre decisions justificades sobre alguns efectes de l'activitat humana en el medi: contaminació, desertificació, afebliment de la capa d'ozó i producció i gestió dels residus.

#### **4.6 FÍSICA I QUÍMICA**

1. Elaborar conclusions en funció de les evidències recollides en un procés de recerca, identificar els supòsits que s'han assumit en deduir-les, i argumentar-les.
2. Argumentar el punt de vista propi sobre temes sociocientífics controvertits a partir de llegir críticament documents sobre recerques fetes per altres per poder valorar els procediments i les raons aportades.
3. Identificar materials d'ús habitual en el nostre entorn, i distingir si es tracten d'elements, compostos o mesclades a partir de dissenyar processos per obtenir evidències experimentals.
4. Utilitzar la taula periòdica per obtenir dades d'elements químics i aplicar un model elemental d'àtom per interpretar-ne la diversitat i algunes de les propietats.
5. Identificar canvis químics en l'entorn quotidià i en el cos humà, i justificar-los a partir d'evidències observades experimentalment. Cercar informació, avaluar-la críticament i prendre decisions justificades sobre l'ús que fem dels materials en l'entorn proper.



6. Utilitzar el model atòmicomolecular per interpretar i representar reaccions químiques, així com la conservació de la massa en sistemes tancats.
7. Planificar algun experiment i realitzar prediccions sobre la influència de diferents variables en la velocitat de reacció. Descriure l'efecte dels catalitzadors en reaccions d'interès quotidià.
8. Diferenciar entre velocitat mitjana i instantània a partir de gràfiques espai-temps i velocitat-temps i deduir el valor de l'acceleració.
9. Reconèixer la força gravitatòria com a responsable del pes i dels moviments dels astres.
10. Interpretar fenòmens d'interacció elèctrica utilitzant el model atòmic de la matèria i el concepte de càrrega elèctrica. Classificar substàncies en funció de criteris de conductivitat elèctrica. Explicar el funcionament d'una pila química i identificar l'electròlisi com un canvi químic.
11. Relacionar el magnetisme i el corrent elèctric i aplicar aquests coneixements per interpretar experiències i el funcionament d'aparells tecnològics en les quals intervingui el magnetisme o l'electromagnetisme.
12. Analitzar circuits elèctrics senzills utilitzant els conceptes d'intensitat, voltatge, resistència i potència elèctrica, especialment pel que fa a les transferències i al consum energètic que es produeixen.
13. Argumentar, amb criteris ambientals, l'ús que es fa de diferents fonts d'energia per a determinades aplicacions

#### **4.7. CIÈNCIES SOCIALS, GEOGRAFIA I HISTÒRIA**

Al finalitzar el curs, l'alumne haurà de saber:

1. Descriure i analitzar les característiques de la monarquia hispànica i les relacions amb Catalunya.
2. Sintetitzar les causes que van dur als grans descobriments geogràfics dels segles XV i XVI.
3. Distingir i analitzar les característiques dels règims monàrquics autoritaris, absoluts i parlamentaris.
4. Contrastar interpretacions diverses sobre la conquesta i colonització d'Amèrica.
5. Descriure les característiques del Renaixement i del Barroc, i identificar-ne algunes obres rellevants.
6. Analitzar les causes de la Reforma protestant i la seva difusió, així com de la Contrareforma.
7. Analitzar, per mitjà d'indicadors socioeconòmics, els desequilibris en la distribució dels recursos, explicant-ne possibles causes i conseqüències, i identificar les mesures de suport al desenvolupament sostenible.
8. Analitzar aspectes del funcionament de l'economia en el món i a Europa en



particular, destacant la interdependència entre països i algunes de les diferents polítiques econòmiques.

9. Caracteritzar i analitzar els espais agraris i distingir els principals tipus de paisatges agraris del món, Europa, Espanya i Catalunya. Grans espais agrícoles, tot comentant ordenadament i d'acord amb pautes clares algunes de les seves característiques principals. Paisatges agraris del món, Europa, Espanya i Catalunya.
10. Descriure i analitzar els espais industrials i distingir alguns tipus de paisatges industrials. Localitzar les principals àrees de producció industrial, centres de producció del món, i identificar els factors actuals de localització i de deslocalització dins de la globalització econòmica.
11. Identificar la diversitat de serveis del sector terciari valorant la importància de les xarxes de comunicacions i de transport en el desenvolupament econòmic i analitzant el pes del sector juntament amb els sectors primaris i secundaris per concloure'n l'índex de desenvolupament.
12. Analitzar fonts textuais, gràfiques i cartogràfiques que reflecteixin nivells de consum contrastats entre països, així com els problemes derivats del comerç desigual i el deute extern entre països desenvolupats i en vies de desenvolupament.
13. Identificar els principals paisatges naturals protegits de Catalunya i d'Espanya, així com els principals paisatges humanitzats reconeixent-los en les seves respectives comunitats autònomes.
14. Analitzar l'organització politicoadministrativa de les diverses escales de l'organització territorial dels estats analitzant les formes adoptades a Espanya i a la divisió comarcal de Catalunya.
15. Fer de forma cooperativa treballs de síntesi i recerca a partir del plantejament d'hipòtesis o interrogants a resoldre. Comunicar les conclusions de forma organitzada i intel·ligible utilitzant recursos TIC.

#### **4.8. EDUCACIÓ VISUAL I PLÀSTICA**

1. Identificar els elements bàsics dels llenguatges artístics (configuracions estructurals, variacions cromàtiques, orientació espacial i textura) dels objectes i/o aspectes de la realitat.
2. Utilitzar la terminologia pròpia del llenguatge artístic per descriure els objectes i les imatges, les tècniques i els procediments, els materials i les eines.
3. Representar objectes i idees de forma bidimensional i tridimensional aplicant tècniques diverses i aconseguir resultats en funció de la proposta i les intencions prèvies.
4. Reconèixer els processos, els materials, les tècniques i les estratègies emprades en imatges de l'entorn audiovisual i multimèdia.
5. Participar activament en projectes artístics diversos, individuals o col·lectius,



aplicant les estratègies pròpies i adequades del llenguatge plàstic, visual i audiovisual.

6. Realitzar produccions artístiques i demostrar iniciativa i creativitat.
7. Utilitzar el dibuix com a eina bàsica de representació i de comunicació d'idees.
8. Seleccionar els materials més adequats per crear un producte artístic d'acord amb uns objectius prefixats.
9. Realitzar una producció artística seguint els processos de concepció i formalització.
10. Llegir i interpretar produccions artístiques atenent a la diversitat cultural i el context en què s'ha produït.

#### **4.9. EDUCACIÓ FÍSICA**

1. Planificar i posar en marxa un escalfament general, reconeixent els principals efectes que comporta.
2. Relacionar les activitats físiques amb els efectes que produeixen en els diferents aparells i sistemes del cos humà.
3. Autoregular el nivell individual de condició física per millorar la salut, participant en les activitats que es proposen i identificant quina és la qualitat física susceptible de millora.
4. Reconèixer la intensitat del treball realitzat a partir de la freqüència cardíaca.
5. Reconèixer la importància d'una alimentació equilibrada i de les adaptacions necessàries segons l'activitat física que es desenvolupa.
6. Utilitzar les tècniques de respiració i mètodes de relaxació com a mitjà per reduir desequilibris i minimitzar les tensions produïdes en la vida quotidiana.
7. Prendre consciència de la condició física individual i mostrar predisposició per millorar-la.
8. Aplicar correctament els principals elements tècnics d'un esport individual.
9. Resoldre situacions de joc en un esport col·lectiu, aplicant coneixements tècnics i tàctics.
10. Participar de forma activa en activitats esportives individuals, col·lectives o d'adversari, acceptant el resultat obtingut.
11. Mostrar una actitud crítica davant el tractament de l'esport i l'activitat física en la societat actual.
12. Posar en pràctica activitats en el medi natural, utilitzant l'equipament, eines i tècniques d'orientació adequats.
13. Planificar de forma autònoma activitats en el medi natural.
14. Mostrar una actitud de respecte pel medi natural.



15. Crear i posar en pràctica seqüències de moviments, individualment i col·lectiva
16. Participar de forma constructiva en la creació i realització de coreografies amb suport musical.
17. Mostrar desinhibició en la realització de les activitats d'expressió corporal.

#### **4.10. MÚSICA**

1. Escoltar la música amb atenció i en silenci.
2. Tenir una actitud de respecte i interès cap a les diferents manifestacions i funcions de la música.
3. Mostrar bons hàbits de treball personal i de treball en equip.
4. Raonar les opinions sobre la música (culta, tradicional i comercial) i contrastar-les amb prejudicis i amb valors estètics, culturals i socials.
5. Identificar i utilitzar els elements treballats del llenguatge musical.
6. Executar exercicis de llenguatge musical i diferents tipus de partitures (cançons, peces).
7. Reconèixer auditivament els gèneres treballats i especificar les seves característiques.
8. Participar de forma activa i cooperativa en la interpretació col·lectiva de composicions vocals i corals (amb o sense acompanyament instrumental), assumint les responsabilitats pròpies de la interpretació pública.
9. Utilitzar els recursos bàsics de la tecnologia i la informàtica per a la creació musical, la interpretació musical i la recerca d'informació relacionada amb la música.

#### **4.11. RELIGIÓ**

1. Diferenciar els elements bàsics del projecte de Déu sobre l'ésser humà en les religions monoteistes.
2. Mostrar algunes aportacions de les religions monoteistes a la cultura del nostre país.
3. Identificar el gènere literari i l'autor d'alguns textos de la *Bíblia*.
4. Saber relacionar l'experiència d'alliberament d'Israel amb la presència de Déu com a Pare amorós enmig del seu poble.
5. Situar cronològicament les fites més importants de la Revelació de Déu que van preparant l'encarnació de Jesús, el Fill de Déu, i assenyalar les fonts històriques sobre la vida i obra de Jesucrist.
6. Establir relacions entre textos de la *Bíblia*, de la Tradició i del Magisteri de l'Església sobre la Revelació de Déu.



7. Descriure els trets essencials de la fe de les comunitats cristianes en els tres primers segles, i la seva expressió en l'art.
8. Distingir la fe com a do de Déu i com a resposta raonable de l'ésser humà.
9. Raonar el fonament de l'Església comunitat, els seus signes i les conseqüències en la vida del creient per l'acció de l'Esperit.
10. Raonar com els carismes i ministeris desenvolupen la missió de l'Església.
11. Saber sintetitzar, des de les Benaurances, un codi de conducta del cristià.
12. Localitzar alguns textos bíblics sobre el judici final, i saber relacionar la festa de l'Assumpció de la Mare de Déu amb l'esperança de vida eterna.
13. Raonar el valor de la llibertat com a elecció de la veritat i del bé, i arrel de la responsabilitat dels propis actes.
14. Aplicar els principis morals del cristianisme als problemes actuals més urgents sobre la vida.

#### **4.12. CULTURA I VALORS ÈTICS**

1. Adquisició de l'autonomia ètica i moral en prendre decisions i responsabilitat de les accions.
2. Qüestionar-se i usar l'argumentació per superar prejudicis i consolidar el pensar propi.
3. Identificar aspectes ètics de cada situació i donar-hi respostes adients.
4. Mostrar actituds de respecte actiu envers les altres persones, cultures, opcions i creences.
5. Aplicar el diàleg i exercitar totes les habilitats que comporta per solucionar interpersonalment i propiciar la cultura de la pau.
6. Comprendre i valorar el nostre món a partir de les arrels culturals que l'han configurat.
7. Copsar les dimensions ètiques dels grans relats literaris i de les obres artístiques.
8. Analitzar críticament l'entorn des de la perspectiva ètica, individualment i de manera col·lectiva.
9. Realitzar activitats de participació i de col·laboració (confecció d'un mural) que promoguin actituds de participació i de col·laboració que promoguin actituds de compromís i democràtiques.

#### **4.13. MATÈRIES OPTATIVES**

##### REVISTA ESCOLAR

1. Conèixer i valorar la importància del món de la premsa i dels mitjans de comunicació en la societat actual, i més concretament, valorar la comunicació





escrita i adquirir mínimament l'hàbit de llegir publicacions escrites (també a la xarxa).

2. Planificar i elaborar textos que s'adeqüen a una finalitat concreta: convèncer, entretenir, formar i informar.
3. Conèixer i posar en pràctica, dintre de les possibilitats, el funcionament de la redacció d'una publicació digital i els instruments que s'hi fan servir.
4. Identificar els diferents programes informàtics que faciliten la tasca del periodista, emprar un ordinador en la redacció de textos i familiaritzar-se amb els blocs i aplicacions per publicar revistes digitals.
5. Potenciar el treball en grup: respecte, col·laboració i implicació a l'hora d'elaborar els diversos apartats d'una revista, esperit crític constructiu, valoració del treball dels altres, etc., amb la finalitat última d'elaborar la revista del centre "amb un cert esperit professional".

## EMPRENEDORIA

1. Reconèixer les competències personals i socials requerides pel mercat de treball per a diferents professions i assolir habilitats i actituds relacionats amb l'emprenedoria, tot partint d'una avaluació de les pròpies competències i identificant diferents estratègies que ajudin en la presa de decisions.
2. Utilitzar adequadament diferents tipus de fonts, incloses les TIC, per obtenir informació, fiable, rigorosa i contrastada sobre les característiques del mercat de treball actual, tant de l'entorn proper, com en relació amb un context europeu i internacional.
3. Descriure les característiques específiques d'algunes professions i llocs de treball de diferents sectors d'activitat i interpretar algunes projeccions d'ocupabilitat en els sectors analitzats.
4. Relacionar adequadament l'oferta de formació inicial i permanent i una o diverses professions que formin part del propi projecte d'itinerari formatiu i professional i dissenyar les accions a seguir per a la consecució dels objectius personals, tot valorant positivament la necessitat de la formació al llarg de la vida.
5. Identificar les característiques d'una relació laboral. Analitzar els passos a seguir per accedir a una feina per compte d'altri, en el sector privat o públic, o bé per compte propi.
6. Reconèixer l'estructura organitzativa bàsica d'una empresa i les funcions que desenvolupa en el món econòmic i productiu, tot detectant les característiques que ha de tenir una empresa innovadora i sostenible en el món actual.
7. Identificar les parts que integren un projecte d'empresa i desenvolupar-ne un, manifestant una actitud creativa i autònoma per gestionar la pròpia feina, afrontar els problemes que es puguin plantejar i reconduir si escau les estratègies, així com una actitud de cooperació i responsabilitat en el treball en equip.
8. Aplicar tècniques de comunicació verbal i no verbal durant l'exposició pública dels



resultats d'una recerca individual o col·lectiva, estructurant el discurs amb rigor i amb el suport dels mitjans audiovisuals i de les TIC.

## FRANÇAIS

1. Participar en interaccions orals sobre temes coneguts o treballats prèviament, utilitzant les estratègies adequades per facilitar la continuïtat de la comunicació i produir un discurs entenedor i adequat a la intenció comunicativa.
2. Comprendre la idea general i les informacions específiques més rellevants de documents orals senzills, emesos cara a cara, o procedents de mitjans audiovisuals, si es parla lentament i amb claredat.
3. Reconèixer la idea principal i extreure informació específica i global de documents escrits senzills, en suport paper i digital, sobre continguts de diverses àrees de coneixement i adequats a l'edat.
4. Produir textos breus, orals i escrits, coherents, i amb bona dicció o amb correcció ortogràfica i puntuació adequada, a partir de models.
5. Observar algunes regularitats de la llengua estrangera i induir-ne les regles de funcionament.
6. Utilitzar estratègies per progressar en l'aprenentatge de manera autònoma.
7. Mostrar una actitud respectuosa, d'interès i de descoberta envers la llengua, la cultura i les formes de vida diferents a les pròpies.